

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/2306 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 12ης Δεκεμβρίου 2017****για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 230/2014 για τη θέσπιση μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 209 παράγραφος 1 και το άρθρο 212 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην κοινή δήλωση σχετικά με την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη» ⁽²⁾ και στην κοινή δήλωση «Η νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη» ⁽³⁾, το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεληθόντες στα πλαίσια του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, αναγνώρισαν τη σχέση μεταξύ ασφάλειας και ανάπτυξης.
- (2) Στην ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που εγκρίθηκε με ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, τονίστηκε η σημασία της προαγωγής ειρηνικών κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς τόσο ως στόχος βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) 16, όσο και για την επίτευξη άλλων αποτελεσμάτων αναπτυξιακής πολιτικής. Ο ΣΒΑ 16.α ζητεί συγκεκριμένα «Ενίσχυση των οικείων εθνικών δεσμών, μεταξύ άλλων μέσω της διεθνούς συνεργασίας, για την ανάπτυξη ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, με στόχο την πρόληψη της βίας και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του εγκλήματος».
- (3) Πρωταρχικός στόχος της αναπτυξιακής πολιτικής της Ένωσης είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.
- (4) Στο ανακοινωθέν της 19ης Φεβρουαρίου 2016 της υψηλού επιπέδου συνεδρίασης, η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης επικαιροποίησε τις οδηγίες για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια στον τομέα της ειρήνης και της ασφάλειας. Η χρηματοδότηση των δράσεων του παρόντος κανονισμού αποτελεί επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια όταν πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στις εν λόγω οδηγίες ή σε τυχόν επόμενες οδηγίες υποβολής εκθέσεων στις οποίες μπορεί να συμφωνήσει η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας.
- (5) Η στήριξη των φορέων του τομέα ασφάλειας σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένου υπό εξαιρετικές περιστάσεις, του στρατού, στο πλαίσιο της πρόληψης ενόπλων συγκρούσεων, της διαχείρισης κρίσεων ή της σταθεροποίησης είναι ουσιαστικής σημασίας για την εξασφάλιση των κατάλληλων συνθηκών για την εξάλειψη της φτώχειας και την ανάπτυξη. Η χρηστή διακυβέρνηση, ο αποτελεσματικός δημοκρατικός έλεγχος, καθώς και η μη στρατιωτική εποπτεία του συστήματος ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του στρατού, καθώς επίσης η συμμόρφωση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου συνιστούν ουσιώδη χαρακτηριστικά ενός κράτους που λειτουργεί εύρυθμα από κάθε άποψη και θα πρέπει να προωθούνται μέσω ευρύτερης στήριξης προς τρίτες χώρες όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας.
- (6) Στα συμπεράσματά του της 19ης-20ής Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ), το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σπουδαιότητα της στήριξης των χωρών εταίρων και των περιφερειακών οργανώσεων, μέσω της παροχής εκπαίδευσης, συμβουλών, εξοπλισμού και πόρων, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, ούτως ώστε να βελτιώσουν την ικανότητα να προλαμβάνουν ή να διαχειρίζονται τις κρίσεις με δικές τους δυνάμεις.
- (7) Στην κοινή ανακοίνωση της 28ης Απριλίου 2015 με τίτλο «Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη στήριξη της ασφάλειας και της ανάπτυξης - Στήριξη στους εταίρους για την αποτροπή και τη διαχείριση των κρίσεων», η Επιτροπή και ο Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας επανέλαβαν την ανάγκη ύπαρξης σταθερών και ασφαλών κοινωνιών για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2017 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Δεκεμβρίου 2017.

⁽²⁾ ΕΕ C 46 της 24.2.2006, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 210 της 30.6.2017, σ. 1.

- (8) Σύμφωνα με τη σφαιρική προσέγγιση της ΕΕ και προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος, η αποτελεσματικότητα και η συνοχή της στήριξης της ΕΕ, το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 18ης Μαΐου 2015 σχετικά με την ΚΠΑΑ, κάλεσε την Επιτροπή και τον Υπάτο Εκπρόσωπο για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας να εκπονήσουν, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, ένα στρατηγικό πλαίσιο σε επίπεδο Ένωσης για τη στήριξη της μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας. Η εν λόγω γενική αντίληψη πολιτικής συνδυάζει την ΚΠΑΑ και όλα τα άλλα σχετικά μέσα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) καθώς και τα μέσα αναπτυξιακής συνεργασίας, σεβόμενη παράλληλα τις αντίστοιχες νομικές τους βάσεις, τους πρωταρχικούς στόχους και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.
- (9) Η ανάπτυξη των ικανοτήτων των στρατιωτικών φορέων σε τρίτες χώρες θα πρέπει να αναλαμβάνεται αφενός στο πλαίσιο της πολιτικής της Ένωσης για την αναπτυξιακή συνεργασία, όταν επιδιώκει την επίτευξη αναπτυξιακών στόχων και αφετέρου στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ της Ένωσης, όταν επιδιώκει την υλοποίηση στόχων στον τομέα της ειρήνης και της ασφάλειας, κατά το άρθρο 40 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο παρών κανονισμός σέβεται την εφαρμογή των διαδικασιών και την έκταση των αρμοδιοτήτων των θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο της πολιτικής της Ένωσης για την αναπτυξιακή συνεργασία και της ΚΕΠΠΑ της Ένωσης.
- (10) Η βοήθεια της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα μπορούσε να καλύπτει προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, της καθοδήγησης και της παροχής συμβουλών όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διακυβέρνηση και το κράτος δικαίου, την προστασία των γυναικών και των παιδιών, τη μη στρατιωτική αντιμετώπιση κρίσεων, τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων και την τεχνική συνεργασία.
- (11) Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Ενημερώνει δεόντως και εγκαίρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την υλοποίηση της βοήθειας εκ μέρους της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2020, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή με τον ΣΒΑ 16 των μέτρων δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Προς τούτο, η Επιτροπή πρέπει να επιδιώκει τη συμμετοχή όλων των σχετικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών, στη φάση αξιολόγησης, δίνοντάς τους ουσιαστικό ρόλο στη διαδικασία αυτή. Η Επιτροπή πρέπει να αναλαμβάνει, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, κοινές αξιολογήσεις με τα κράτη μέλη. Τα αποτελέσματα πρέπει να συμβάλλουν στον σχεδιασμό των προγραμμάτων και στην κατανομή των πόρων και να ενισχύουν περαιτέρω τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.
- (12) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Όταν η ενωσιακή βοήθεια παρέχεται σε φορείς του τομέα της ασφάλειας, αυτό μπορεί επίσης να περιλαμβάνει στρατιωτικούς φορείς υπό εξαιρετικές περιστάσεις όπως προβλέπεται στο άρθρο 3α, στο πλαίσιο ευρύτερης διαδικασίας μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας ή ανάπτυξης ικανοτήτων προς στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη σε τρίτες χώρες, σύμφωνα με τον πρωταρχικό στόχο της επίτευξης βιώσιμης ανάπτυξης.».

2) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 3α

Ανάπτυξη ικανοτήτων των στρατιωτικών φορέων προς στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη

1. Προκειμένου να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία απαιτεί σταθερές και ειρηνικές κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, η ενωσιακή βοήθεια που παρέχεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη των ικανοτήτων στρατιωτικών φορέων σε χώρες εταίρους, υπό τις εξαιρετικές περιστάσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3, με σκοπό την υλοποίηση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων ασφαλείας για την ανάπτυξη.

2. Η βοήθεια δυνάμει του παρόντος άρθρου μπορεί να καλύπτει ειδικότερα την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της καθοδήγησης και της παροχής συμβουλών, καθώς και την παροχή εξοπλισμού, τη βελτίωση των υποδομών και την παροχή υπηρεσιών άμεσα συνδεδεμένων με αυτήν τη βοήθεια.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 1).

3. Η βοήθεια σύμφωνα με το παρόν άρθρο παρέχεται μόνον:

- a) εφόσον δεν πληρούνται οι απαιτήσεις για την ικανοποιητική επίτευξη των στόχων της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού μέσω μη στρατιωτικών φορέων και εφόσον απειλούνται λειτουργικοί κρατικοί θεσμοί ή η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και οι κρατικοί θεσμοί δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την απειλή αυτήν· και
- β) εφόσον υπάρχει συναίνεση μεταξύ της ενδιαφερόμενης χώρας εταίρου και της Ένωσης ότι οι στρατιωτικοί φορείς έχουν καθοριστική σημασία για τη διατήρηση, τη δημιουργία ή την αποκατάσταση των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων σε περιόδους κρίσης και σε επισφαλείς ή αποσταθεροποιημένες συγκυρίες και καταστάσεις.

4. Η ενωσιακή βοήθεια δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης ικανοτήτων στρατιωτικών φορέων για σκοπούς άλλους παρά μόνον για δραστηριότητες υπέρ της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη. Ειδικότερα, δεν χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση:

- a) των τακτικών στρατιωτικών δαπανών·
- β) της προμήθειας όπλων και πυρομαχικών ή οποιουδήποτε άλλου θανατηφόρου εξοπλισμού·
- γ) της εκπαίδευσης που έχει στόχο να συμβάλει ειδικά στο αξιόμαχο των ενόπλων δυνάμεων.

5. Κατά τη σχεδίαση και την υλοποίηση μέτρων σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η Επιτροπή προάγει την ίδια ευθύνη της χώρας εταίρου. Επίσης, αναπτύσσει τα απαραίτητα στοιχεία και τις ορθές πρακτικές που απαιτούνται για τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διασφάλιση της βιωσιμότητας, καθώς και για την προαγωγή του κράτους δικαίου και των καθιερωμένων αρχών του διεθνούς δικαίου.

6. Η Επιτροπή καθορίζει κατάλληλες διαδικασίες εκτίμησης κινδύνων, παρακολούθησης και αξιολόγησης για τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.».

3) Στο άρθρο 7, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η ενωσιακή βοήθεια που προβλέπεται στο άρθρο 3 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 3α, παρέχεται με έκτακτα μέτρα βοήθειας και προσωρινά προγράμματα δράσης.».

4) Στο άρθρο 8, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα θεματικά έγγραφα στρατηγικής αποτελούν τη γενική βάση για την εκτέλεση της βοήθειας σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 και το άρθρο 3α, κατά περίπτωση. Τα έγγραφα αυτά παρέχουν ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των ενδιαφερομένων χωρών ή περιοχών εταίρων.».

5) Στο άρθρο 10, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι τα μέτρα που εγκρίνονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού σε σχέση με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και τα μέτρα που καλύπτονται από το άρθρο 3α, εφαρμόζονται σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.».

6) Στο άρθρο 13, προστίθεται η εξής παράγραφος:

«4. Επιπλέον ποσό 100 000 000 EUR προστίθεται στο χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και διατίθεται για μέτρα που εμπίπτουν στο άρθρο 3α.».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 12 Δεκεμβρίου 2017.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. ΤΑΪΑΝΙ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. ΜΑΑΣΙΚΑΣ

Δήλωση σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησης των μέτρων βοήθειας δυνάμει του άρθρου 3α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι η ανάπτυξη ικανοτήτων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ασφάλειας για την ανάπτυξη θα πρέπει να χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Τομέα IV του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020, κατά κύριο λόγο μέσω ανακατανομών, διαφυλάσσοντας παράλληλα στον μέγιστο δυνατό βαθμό τη χρηματοδοτική ισορροπία μεταξύ όλων των μέσων. Εξάλλου, με την επιφύλαξη των προνομίων της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, αυτές οι ανακατανομές δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη χρήση πιστώσεων που προορίζονται για μέτρα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, περί μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας την περίοδο 2014-2020.
